

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε και συνεδρίασε την 25^η Νοεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυμένου του τακτικού κ. Νικολάου Στυλιανάκη,
Βλάσιος Ασημακόπουλος,
Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού κ. Χαριλάου Χάρακα,
Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυμένου του τακτικού κ. Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,
Λεωνίδα Νικολούζος,
Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυμένης της τακτικής κ. Μελίνας Μουζουράκη,
Χαρίσιος Ταγαράς.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασεως ήταν **ο προληπτικός έλεγχος της από 13.9.1999 γνωστοποιηθείσας, βάσει του άρθρου 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία προκύπτει βάσει της από 30.8.1999 σύμβασης μεταξύ των εταιρειών CISCO SYSTEMS INC και INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CO (IBM) για την αγορά από την πρώτη ευρεσιτεχνιών, δικαιωμάτων δημιουργού επί εγγράφων και προγραμμάτων, τεχνογνωσίας, αδειών εκμετάλλευσης και άλλων δικαιωμάτων, τίτλων κυριότητας και δικαιωμάτων που αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία σε προϊόντα δρομολόγησης και ματαγωγής που έχουν κατασκευασθεί και αναπτύχθει από τη δεύτερη.**

Κατά τη συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία CISCO SYSTEMS INC δια των πληρεξουσίων αυτής δικηγόρων κ.κ. Λουκά Ρούφο-Κανακάρη και Ηλία Τσαούση.

Στην αρχή της συνεδρίασης, η Γενική Εισηγήτρια κα Σοφία Καμπερίδου, ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά. Κατόπιν, με την εισήγηση της Γραμματείας συντάχθηκαν και οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν στην Επιτροπή στις θέσεις της γνωστοποιούσας τη συγκέντρωση επιχείρησης, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της υπό κρίση συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε Διάσκεψη την 2 Δεκεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ., και, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η παρισταμένη κατά τη συζήτηση της υποθέσεως εταιρεία,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Η εδρεύουσα στην Καλιφόρνια των Η.Π.Α. εταιρεία CISCO SYSTEMS Inc. (στο εξής Cisco) γνωστοποίησε στις 13-9-1999 (Α.Π.1671) κατά τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ.1. του ν.703/77, όπως ισχύει, την από 30-8-1999 Σύμβασή της με την εδρεύουσα στην Νέα Υόρκη των Η.Π.Α. εταιρεία INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES Co. (IBM) σύμφωνα με την οποία:

α) Η Cisco θα αγοράσει από την IBM ευρεσιτεχνίες, δικαιώματα δημιουργού επί εγγράφων και προγραμμάτων, τεχνογνωσίας, αδειών εκμετάλλευσης και άλλα δικαιώματα, τίτλους κυριότητας και δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας σε προϊόντα δρομολόγησης (routing) και μεταγωγής (switching) που αφορούν τη δικτύωση δεδομένων ηλεκτρονικών υπολογιστών και τη διασύνδεση μεταξύ αποστολέα και παραλήπτη δεδομένων μέσα από ένα δίκτυο επικοινωνίας. β) Η Cisco θα παραχωρήσει στην IBM άδεια για τη συνέχιση εκμετάλλευσης της μεταβιβαζόμενης πνευματικής ιδιοκτησίας για συγκεκριμένες χρήσεις. γ) Οι δύο εταιρείες θα αναπτύξουν ένα σχέδιο μετακίνησης των πελατών της IBM προς τη Cisco για τα σχετικά προϊόντα που θα διαρκέσει μέχρι 31-8-2004. δ) Η IBM θα αναλάβει την υποχρέωση και για περίοδο πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση της μεταβίβασης να μην προβεί σε ανταγωνιστικές ενέργειες σε σχέση με τα προϊόντα αυτά και να μην αναπτύξει ούτε να εισαγάγει νέα προϊόντα δρομολόγησης και μεταγωγής. ε) Η ολοκλήρωση της συμφωνίας τελεί υπό την αίρεση της εκπλήρωσης ενός αριθμού όρων, μεταξύ των οποίων και η χορήγηση των αναγκαίων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού.

II.1. Η Cisco είναι εταιρεία συμμετοχών ενός διεθνούς ομίλου ο οποίος ασχολείται με το σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την κατασκευή, το μάρκετινγκ και την τεχνική υποστήριξη προϊόντων και υπηρεσιών δικτύωσης. Τα προϊόντα της περιλαμβάνουν ηλεκτρονικά μηχανήματα (hardware) και λογισμικό (software) στον τομέα της δικτύωσης. Έχει 53 θυγατρικές εταιρείες σε πολλά μέρη του κόσμου και συμμετέχει με ποσοστό άνω του 10% σε 14 εταιρείες. Στην Ελλάδα έχει παρουσία μέσω της εταιρείας Cisco Systems Greece S.A.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της Cisco κατά τα έτη 1997 (χρήση 29/7/96–26/7/97) και 1998 (χρήση 27/7/97 – 25/7/98) ανήλθε σε 5.694.227.233 και 7.532.303.651 ECU αντίστοιχως. Στην Ελλάδα, για το έτος που έληξε στις 25-7-1999, η εταιρεία Cisco πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 19.510.865 ECU.

II.2. Η IBM είναι επίσης εταιρεία συμμετοχών ενός διεθνούς ομίλου εταιρειών, ο οποίος δραστηριοποιείται στον σχεδιασμό, την παραγωγή, κατασκευή και πώληση εξαρτημάτων και εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας πληροφορικής και στην παροχή υπηρεσιών τεχνολογίας πληροφορικής.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της εταιρείας στον τομέα των μεταβιβαζόμενων δραστηριοτήτων ανήλθε το έτος 1998 σε 378.111.050 ECU. Ο αντίστοιχος κύκλος εργασιών της IBM στην Ελλάδα ανήλθε σε 1.653.606 ECU.

III.1α. Η σχετική αγορά που αφορά η υπό κρίση συγκέντρωση είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες δικτύωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών για την κάλυψη των αναγκών της μεταξύ τους επικοινωνίας.

III.1β. Ειδικότερα η υπό κρίση συγκέντρωση αφορά την παραγωγή και πώληση συγκεκριμένων εξαρτημάτων δικτύωσης δεδομένων ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και την προσφορά υπηρεσιών που σχετίζονται με την καλή λειτουργία των συστημάτων αυτών. Τα προϊόντα αυτά είναι οι μεταγωγείς LAN (LAN switches), οι μεταγωγείς WAN (WAN switches), οι κεντρικές συσκευές διασύνδεσης (hubs) και οι δρομολογητές (routers).

Ο μεταγωγέας είναι ένας σχετικά φθηνός και απλός ηλεκτρονικός διακόπτης ο οποίος συνδέει με μεγάλη ταχύτητα τη γραμμή αποστολέα και παραλήπτη ανάλογα με τη διεύθυνση που έχει ορίσει ο αποστολέας. Ο δρομολογητής έχει τον ίδιο σκοπό με ένα μεταγωγέα, δηλ. να ενώνει τη γραμμή αποστολέα και παραλήπτη, αλλά αναζητά τον καλύτερο τρόπο μεταφοράς δεδομένων μέσα από ένα σύνθετο δίκτυο. Ο δρομολογητής είναι πιο αργός από τον μεταγωγέα λόγω των επιπρόσθετων εργασιών που εκτελεί και στοιχίζει ακριβότερα.

III.1γ. Η δικτύωση δεδομένων αφορά τη μετάδοση δεδομένων ηλεκτρονικών υπολογιστών από τη μία περιοχή σε άλλη, π.χ. επιτρέπει τη χρησιμοποίηση ενός εκτυπωτή από πολλούς χρήστες υπολογιστών, ή σε άλλο επίπεδο, παρέχει πρόσβαση στις σελίδες Web στο Internet. Όταν το δίκτυο περιορίζεται σε μια μικρή περιοχή τότε ονομάζεται τοπικό δίκτυο LAN (Local Area Network). Για την αποφυγή συμφόρησης, τα περισσότερα δίκτυα LAN αποτελούνται από επιμέρους μικρότερα δίκτυα που ενώνονται μεταξύ τους με τη χρήση δρομολογητών και μεταγωγέων. Τα δίκτυα LAN που βρίσκονται σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές μπορούν να συνδεθούν μεταξύ τους και να αποτελέσουν ένα ευρύτερο δίκτυο WAN (Wide Area Networks). Εφαρμογή τέτοιου δικτύου WAN αποτελεί και το Internet.

III.1δ. Η σχετική αγορά των προϊόντων (και υπηρεσιών) δικτύωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών μπορεί περαιτέρω να διακριθεί σε αυτήν που αφορά προϊόντα χρησιμοποιούμενα σε δίκτυα LAN και σε αυτήν που αφορά προϊόντα χρησιμοποιούμενα σε δίκτυα WAN (βλ. αποφάσεις της Επιτροπής case No IV/M.1440- Lucent /Ascent και No IV/M.1263 Nortel/Bay). Αυτή η διάκριση γίνεται επειδή τα προϊόντα LAN χρησιμοποιούνται για τη κοινή χρήση κεντρικών συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών με σκοπό την γρήγορη πρόσβαση σε δεδομένα, αλλά δεν είναι κατάλληλα για μετάδοση δεδομένων σε μεγάλη απόσταση, ενώ τα προϊόντα WAN είναι κατάλληλα για να συνδέουν LAN που βρίσκονται σε μεγάλες αποστάσεις μεταξύ τους. Επίσης, τα προϊόντα LAN και WAN μπορεί να διακριθούν σε επιμέρους κατηγορίες προϊόντων ανάλογα με τις προτιμήσεις των επιχειρήσεων και των καταναλωτών, εφ' όσον τα προϊόντα αυτά εκτελούν διαφορετικές λειτουργίες, αλλά οι κατηγορίες αυτές προϊόντων αλλάζουν διαρκώς εξαιτίας της αλματώδους ανάπτυξης της τεχνολογίας.

III.1ε. Ως σχετική γεωγραφική αγορά λαμβάνεται η ελληνική επικράτεια.

III.2α. Στη σχετική παγκόσμια αγορά προϊόντων δικτύωσης δεδομένων δραστηριοποιούνται λίγες μεγάλες επιχειρήσεις με σημαντικά μερίδια αγοράς. Σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποιούσας εταιρείας, προερχόμενα από μελέτη της IDC (1999) σε παγκόσμιο επίπεδο η CISCO κατέχει την πρώτη θέση με πωλήσεις 10.825 εκ. δολάρια και μερίδιο αγοράς 28%. Δεύτερη εται-

ρεία από άποψη πωλήσεων είναι η 3 COM με πωλήσεις 5.195 εκατ. δολάρια και μερίδιο αγοράς 13%.

Ακολουθούν η Nortel Networks και η Lucent με μερίδια 8% και 4% αντιστοίχως ενώ οι επόμενες έχουν μερίδια αγοράς από 2% και κάτω.

III.2.β. Στην κατηγορία προϊόντων δικτύωσης LAN τα μερίδια αγοράς της CISCO στην παγκόσμια αγορά το 1998 ήσαν, με βάση τις μονάδες πωλήσεων, 29% στους μεταγωγείς ATM, 38% στους μεταγωγείς Ethernet, 79% στους δρομολογητές μεσαίου μεγέθους, 64% στους δρομολογητές μικρού μεγέθους και 36% στους δρομολογητές μικρών και οικιακών εγκαταστάσεων, ενώ τα αντίστοιχα ποσοστά στην IBM στις πέντε αυτές κατηγορίες προϊόντων ήσαν 10%, 1%, 0%, 0% και 7%.

III.2.γ. Στην κατηγορία προϊόντων δικτύωσης WAN, με βάση τα έσοδα, το μερίδιο της CISCO το 1998 ανήλθε σε 23%, ενώ της IBM δεν υπερβαίνει για το ίδιο έτος το 2%.

III.3.α. Στην ελληνική αγορά συστημάτων δικτύωσης δεδομένων το έτος 1998 τα μερίδια των δραστηριοποιημένων σε αυτήν επιχειρήσεων ήσαν της μεν CISCO 42%, της δε IBM 2% και των λοιπών κατά σειρά 15% της 3 COM, 9% της Bay/Nortel και κάτω του 2% των Lucent, Newbridge, Cabletron κλπ.

III.3.β. Ειδικότερα ανά κατηγορία προϊόντων LAN με βάση τις μονάδες πωλήσεων, τα μερίδια στην ελληνική αγορά το ίδιο έτος ήσαν της μεν CISCO 26% στους μεταγωγείς ATM, 45% στους μεταγωγείς Ethernet, 73% στους δρομολογητές μεσαίου μεγέθους και 60% στους δρομολογητές μικρού μεγέθους, της δε IBM τα αντίστοιχα ποσοστά ήσαν 7%, 0%, 1% και 3%.

III.3.γ. Με βάση, τέλος τα πραγματοποιηθέντα έσοδα, τα μερίδια στην ελληνική αγορά προϊόντων WAN ήσαν, το έτος 1998, της μεν CISCO 58% της δε IBM μικρότερο του 1%.

III.3.δ. Κατά τις εκτιμήσεις όμως τοπικών αντιπροσώπων και διανομέων διαφόρων κατασκευαστών στην ελληνική αγορά συστημάτων δικτύωσης υπολογιστών, προς τους οποίους η Γραμματεία της Ε.Α. απεύθυνε σχετικό ερώτημα τα μερίδια της μεν CISCO κυμαίνονται από 45% έως 86% της δε IBM από 5% έως 15%. Οι διαφορές αυτές οφείλονται προφανώς σε διαφορετικές οριοθετήσεις της αγοράς και συνεπώς και του μεγέθους της, το οποίο κυμαίνεται κατ' αυτές από 34-61 εκ. USD ενώ κατά την γνωστοποιούσα εκτιμάται σε 65 εκ. USD.

III.3.ε. Η CISCO δεν παρέχει υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής. Η IBM από την άλλη πλευρά έχει ισχυρό δίκτυο εξυπηρέτησης πελατών και η παρούσα συγκέντρωση θα δώσει τη δυνατότητα στη CISCO να παρέχει στους πελάτες της υπηρεσίες τις οποίες μέχρι τώρα δεν είχε τη δυνατότητα να προσφέρει.

IV.1. Στην εξεταζόμενη αγορά τα προϊόντα είναι υψηλής και δυναμικά εξελισσόμενης τεχνολογίας και απαιτείται από τις επιχειρήσεις σημαντική έρευνα για την παραμονή τους στην αγορά. Η έρευνα και ανάπτυξη της εταιρείας Cisco, αντιπροσωπεύει περίπου το 10% των εσόδων της. Η διεθνής ζήτηση, από την άλλη πλευρά, αυξάνει με ταχύτατους ρυθμούς με αποτέλεσμα οι παγκόσμιες πωλήσεις να έχουν πενταπλασιασθεί στο διάστημα 1996-1998.

IV.2. Όπως ήδη εκτέθηκε στην παγκόσμια αγορά συστημάτων δικτύωσης δεδομένων κυριαρχούν τρεις μεγάλες επιχειρήσεις οι οποίες κατείχαν το 1998 το 49% της αγοράς, η Cisco (28%), η 3 Com (13%) και η Bay/Nortel (8%). Στην ελληνική αγορά κυριαρχούν επίσης οι ως άνω διεθνείς επιχειρήσεις οι οποίες το έτος 1998 κατείχαν το 66% της αγοράς (η Cisco το 42%, η 3 COM το 15% και η Bay/Nortel το 9%). Από την ανάλυση των μεριδίων ανά επιμέρους κατηγορία προϊόντων φαίνεται ότι η εταιρεία Cisco κατέχει πολύ μεγάλο μερίδιο αγοράς στους δρομολογητές μεσαίου μεγέθους τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και σε ελληνικό (79%).

IV.3. Παρά τα μεγάλα μερίδια των ως άνω επιχειρήσεων, στην αγορά συστημάτων δικτύωσης δεδομένων εισέρχονται όλο και περισσότερες επιχειρήσεις που παραδοσιακά ασχολούνται με τη μεταφορά φωνής (τηλεφωνία) ή εικόνας (καλωδιακή τηλεόραση). Αυτό συμβαίνει επειδή, η τεχνολογική εξέλιξη σήμερα οδηγεί στη δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων φωνής-εικόνας-δεδομένων, στα οποία οι παραδοσιακές επιχειρήσεις συστημάτων δικτύωσης φωνής-εικόνας έχουν τα πλεονεκτήματα του μεγάλου μεγέθους και της φήμης τους, όσο και της εμπειρίας τους στα υφιστάμενα δίκτυα τα οποία έχουν παραδοσιακά σχεδιαστεί σαν φωνητικά δίκτυα. Έτσι, μεγάλες επιχειρήσεις, όπως η Lucent, η Ericsson και η Siemens εισέρχονται δυναμικά στο χώρο της μετάδοσης δεδομένων κυρίως με την εξαγορά μικροτέρων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα δικτύωσης δεδομένων.

IV.4. Η αλματώδης ανάπτυξη της σχετικής αγοράς επιτρέπει βεβαίως σημαντικά περιθώρια για είσοδο νέων επιχειρήσεων, εντούτοις η είσοδος αυτή απαιτεί τεράστιες επενδύσεις, όχι τόσο για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας στην παραγωγή, όσο για την απόκτηση τεχνογνωσίας και τεχνολογική έρευνα ώστε τα προϊόντα να είναι ανταγωνιστικά.

Έτσι, στον κλάδο της παραγωγής εξαρτημάτων υψηλής τεχνολογίας που χρησιμοποιούνται σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, οι δραστηριοποιούμενες επιχειρήσεις που πετυχαίνουν κάθε φορά να κατασκευάσουν ένα νέο πιο λειτουργικό προϊόν μπορούν να αποκτήσουν ανταγωνιστικό προβάδισμα για κάποιο χρονικό διάστημα, ενώ μια καθυστέρηση στην έρευνα και ανάπτυξη ή ένα λάθος στις επιλογές μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην παραπέρα ανταγωνιστική θέση μιας επιχείρησης ανεξάρτητα του μεγέθους ή της φήμης της.

V.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2, εδαφ. α' του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγούμενες ανεξάρτητες επιχειρήσεις ή όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστο μία επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Η αγορά εκ μέρους της Cisco ορισμένων ευρεσιτεχνιών (144 ευρεσιτεχνιών και 58 εκκρεμώσεων αιτήσεων για απόκτηση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας), δικαιωμάτων δημιουργού (copyright) επί εγγράφων και προγραμμάτων, τεχνογνωσίας, αδειών εκμετάλλευσης (licence) και άλλων δικαιωμάτων, τίτλων κυριότητας και δικαιωμάτων που αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία σε προϊόντα δρομολόγησης (routing) και μεταγωγής (switching) τα οποία έχουν κατασκευασθεί και αναπτυχθεί μέχρι τώρα από την IBM αποτελεί συγκέντρωση επιχειρήσεων, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη.

V.2. Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρού-

ται η προϋπόθεση του μεριδίου αγοράς (βλ. ανωτέρω σχετικά μερίδια αγοράς και κύκλους εργασιών). Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ. 3 του ν.703/77, όπως ισχύει, υποχρεούνται σε γνωστοποίηση α) σε περίπτωση που η συγκέντρωση αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, η καθεμία από αυτές, β) σε όλες τις άλλες περιπτώσεις τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή ομάδες προσώπων ή επιχειρήσεων, που αποκτούν έλεγχο στο σύνολο ή σε τμήματα μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων. Συνεπώς, κατά το άρθρο 4β παρ. 3 του ν.703/77, όπως ισχύει, η εξαγοράζουσα εταιρεία Cisco είχε υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης και το οποίο έπραξε εμπροθέσμως στις 13-9-1999, ενώ η υπό κρίση σύμβαση με την IBM υπεγράφη στις 30-8-1999.

V.3. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα η εταιρεία Cisco έχει πολύ υψηλό μερίδιο στην εθνική (42%) και τη διεθνή (29%) σχετική συνολική αγορά, ενώ σε ορισμένες επιμέρους αγορές έχει μεγαλύτερα μερίδια, πράγμα που αποτελεί ισχυρή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης στην αγορά. Η IBM, τουναντίον έχει μηδαμινό μερίδιο στις επιμέρους σχετικές αγορές που επηρεάζει η συγκέντρωση. Με βάση τα στοιχεία του 1998, στην αγορά συστημάτων δικτύωσης δεδομένων το μερίδιο της Cisco στην εθνική αγορά θα ανέλθει μετά τη συγκέντρωση στο 44% από 42% που ήταν πριν από αυτήν, ενώ η επόμενη μεγαλύτερη επιχείρηση στον κλάδο (η 3 COM) έχει στην εθνική αγορά μερίδιο περίπου 15%. Δεδομένου του μικρού μεριδίου της IBM στη σχετική αγορά, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό. Επιπλέον, δεν υφίστανται ιδιαίτερες συνθήκες στην αγορά που θα μπορούσαν να την χαρακτηρίσουν ως μη ανταγωνιστική. Αναλυτικότερα:

- Η ζήτηση παρουσιάζει αύξηση τα τελευταία χρόνια, δεδομένου ότι τα προϊόντα που αφορά η συγκέντρωση εξελίσσονται με αλματώδη ρυθμό καλύπτοντας περισσότερες ανάγκες επικοινωνίας με χαμηλότερο κόστος.
- Η προσφορά συστημάτων δικτύωσης δεδομένων έχει σημαντική αυξητική τάση (της τάξης του 35-40% ετησίως) και ακολουθεί τις αυξήσεις της ζήτησης.
- Ο πραγματικός ανταγωνισμός δεν θα περιοριστεί σημαντικά δεδομένου του μικρού μεριδίου αγοράς της IBM. Η εταιρεία IBM άλλωστε δεν ήταν σημαντικός ανταγωνιστής της Cisco και επομένως η εν λόγω εξαγορά δεν αποσκοπεί στην ενδυνάμωση τυχόν δεσπόζουσας θέσης στην αγορά αλλά στη διατήρηση της ανταγωνιστικής θέσης της Cisco ενόψει της εισόδου νέων ισχυρών ανταγωνιστών στον κλάδο συστημάτων δικτύωσης.
- Ο δυναμικός ανταγωνισμός είναι έντονος δεδομένου ότι η ανάπτυξη της τεχνολογίας επιτρέπει σε όλες τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στους κλάδους δικτύωσης φωνής και εικόνας να εισέλθουν δυναμικά στην αγορά δικτύωσης δεδομένων με νέα ολοκληρωμένα προϊόντα που καλύπτουν ταυτόχρονα ανάγκες μεταβίβασης φωνής, εικόνας και δεδομένων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, η εξεταζόμενη συγκέντρωση εκτιμάται ότι δεν θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στην εθνική αγορά.

Επιπλέον των ανωτέρω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μεταβίβαση της τεχνογνωσίας στη δικτύωση δεδομένων της IBM προς τη Cisco αναμένεται να επιταχύνει την τεχνολογική εξέλιξη στον τομέα αυτό, δεδομένου ότι η Cisco είναι η μεγαλύτερη εταιρεία του κλάδου και έχει τη δυνατότητα βέλτιστης αξιοποίησης της μεταβιβαζόμενης τεχνογνωσίας, ενώ η IBM με ελάχιστες και μειούμενες διαχρονικά πωλήσεις δεν θα είχε τη δυνατότητα αυτή. Έτσι, η εξεταζόμενη συγκέντρωση αναμένεται να δημιουργήσει ωφέλεια προς τους χρήστες των συστημάτων δικτύωσης δεδομένων.

V.4. Ως προς τους δευτερεύοντες περιορισμούς που συμφωνήθηκαν, α) η συνεργασία για τη μετακίνηση των πελατών της IBM προς την Cisco μέχρι 31-8-2004 και β) η απαγόρευση της IBM να προβεί σε ανταγωνιστικές ενέργειες σε σχέση με τα προϊόντα αυτά και να αναπτύξει ή εισαγάγει νέα προϊόντα δρομολόγησης και μεταγωγής κρίνεται ότι

Ο πρώτος περιορισμός αφορά την ομαλή μεταβίβαση της τεχνογνωσίας από την IBM προς τη Cisco και τη συνέχιση της παροχής υπηρεσιών σχετικών με τα συστήματα δικτύωσης δεδομένων προς τους πελάτες της IBM από τη Cisco, με σκοπό τη διασφάλιση των επενδύσεων των πελατών και της φήμης της IBM και συνεπώς εύλογος για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης

Ο δεύτερος περιορισμός είναι επίσης αναγκαίος για την εκμετάλλευση των ωφελειών που θα προκύψουν για τη Cisco από την εν λόγω εξαγορά.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η από 13.9.1999 γνωστοποιηθείσα, βάσει του άρθρου 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση επιχειρήσεων, η οποία προκύπτει βάσει της από 30.8.1999 σύμβασης μεταξύ των εταιρειών CISCO SYSTEMS INC και INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CO (IBM) για την αγορά από την πρώτη ευρεσιτεχνιών, δικαιωμάτων δημιουργού επί εγγράφων και προγραμμάτων, τεχνογνωσίας, αδειών εκμετάλλευσης και άλλων δικαιωμάτων, τίτλων κυριότητας και δικαιωμάτων που αφορούν την πνευματική ιδιοκτησία σε προϊόντα δρομολόγησης και μεταγωγής που έχουν κατασκευασθεί και αναπτυχθεί από τη δεύτερη, δεν αναμένεται να περιορίσει αισθητά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές που αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν υφίσταται περίπτωση απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε την 10^η Δεκεμβρίου 1999.

Η παρούσα να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Λεωνίδας Νικολούζος

Σταύρος Αργυρόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα – Μαρία Ταραμπίκου